

Verhoog de capaciteit van palliatieve zorg'

Euthanasie is geen taboe meer. Ook niet in de palliatieve zorg. Sterker, de twee zijn nauw met elkaar verweven.

BRUSSEL 'In het buitenland zegt men vaak dat palliatieve zorg niet samengaat met euthanasie. De Vlaamse praktijk bewijst het tegendeel', zegt onderzoekster Siegrid Dierickx. Haar doctoraal onderzoek toont aan dat de vraag naar euthanasie tussen 2007 en 2013 in alle bevolkingsgroepen is toegenomen en ook vaker wordt ingewilligd (*zie grafieken*).

Een andere interessante bevinding is dat de verwevenheid tussen palliatieve zorg en euthanasie in Vlaanderen groot is. Zo krijgt ruim 71 procent van de mensen met een euthanasieverzoek, dergelijke levenseindezorg, tegenover maar 45 procent bij terminale mensen zonder euthanasieverzoek.

Als er geen palliatieve zorgverleners betrokken worden bij de zorg voor iemand met een euthanasievraag, dan was dat meestal omdat geoordeeld werd dat de bestaande zorg al tegemoetkwam aan de noden van de zieke. Slechts een kleine minderheid weigert elk contact met palliatieve zorgverleners.

Nog cijfers: in een op de vijf gevallen van euthanasie was de uitvoerend arts deel van het palliatief zorgteam. En van alle mensen die gebruikmaken van een palliatieve dienst, uit 14 procent een euthanasieverzoek.

'Palliatieve zorgverleners in Vlaanderen zullen niet verrast zijn door deze resultaten', zegt Sigrid Dierickx. 'Maar het vraagt ook veel van hen. Daarom zou de overheid meer in palliatieve zorg moeten investeren en de capaciteit moeten verhogen.'

Dierickx baseerde haar onderzoek op twee grote surveys, die in 2007 en 2013 werden uitgevoerd door de onderzoeksgroep Zorg rondom het Levenseinde (VUB-UGent). Daarbij werd meer dan 6.000 artsen kort na het overlijden van een patiënt gevraagd om een vragenlijst in te vullen.

Grijze zone

'Op die manier krijgen we informatie die de federale evaluatiecommissie euthanasie niet kan aanleveren, omdat het meldingsformulier voor artsen erg beknopt is', zegt Dierickx.

'We leren uit de survey bijvoorbeeld ook dat er een grijze zone bestaat tussen euthanasie en sedatie. Een aantal artsen heeft ons gemeld dat ze sedatie toepassen met de intentie om het levenseinde te bespoedigen, soms ook op vraag van de patiënt. Dat is in feite ook euthanasie, maar de artsen melden dit niet bij de commissie. Nochtans zegt ook de Federatie Palliatieve Zorg dat sedatie alleen mag om lijden te bestrijden – niet om het leven te beëindigen.' (*vbr*)